

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور - سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان اداری و استخدامی کشور - بنیاد ملی نخبگان

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۳/۱۳ به پیشنهاد شماره ۲۸۸۲۹۷/ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۳ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در راستای تحول آموزش عالی، ارتباط مؤثر جامعه، صنعت و دانشگاه، تأمین اعضای هیئت علمی مراکز آموزش عالی، گسترش دیپلماسی علمی و عدالت آموزشی و افزایش امید و انگیزه در بین دانشجویان، آیین نامه جامع اعطای راتبه تحصیلی (بورس) به دانشجویان ایرانی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه جامع اعطای راتبه تحصیلی (بورس) به دانشجویان ایرانی

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- دستگاه اجرایی: دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ و اصلاحات بعدی آن.

۲- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۳- راتبه تحصیلی (بورس): تسهیلات اعطایی برای تحصیل در یک مقطع یا دوره تحصیلی.

ماده ۲- وزارت موظف است با همکاری سایر دستگاه های اجرایی مربوطه، به منظور دستیابی به اهداف بسط عدالت آموزشی، هدفمندسازی آموزش و پژوهش های دانشگاهی و هدایت آنها به سمت رفع نیازهای کشور، تأمین بخشی از هیئت علمی مورد نیاز، تضمین آینده شغلی و ایجاد انگیزه، امید و نشاط در میان دانشجویان، نسبت به تدوین و ابلاغ انواع مختلف راتبه تحصیلی (بورس) اقدام نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۴۰۳ / ۴ / ۴

ماده ۳- وزارت، پیشنهاد اعتبارات حمایتی مورد نیاز راتبه تحصیلی (بورس) های موضوع این آیین نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارایه و سازمان مذکور موظف است اعتبارات مذکور را در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی نماید.

ماده ۴- وزارت موظف است با همکاری سازمان بهزیستی کشور، سازمان اوقاف و امور خیریه، کمیته امداد امام خمینی (ره)، ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، با هدف استفاده از ظرفیت خیرین و واقفین در جهت بسط عدالت آموزشی و حمایت مادی و معنوی از دانشجویان کم بضاعت، ضمن شناسایی این دانشجویان، تمهیداتی را فراهم نماید که تا پایان سال ۱۴۰۴ حداقل (۵۰) درصد و تا پایان سال ۱۴۰۶، کل دانشجویان کم بضاعت از مزایای فراهم شده توسط خیرین و واقفین برخوردار شوند.

ماده ۵- وزارت موظف است با همکاری وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، نیرو، جهاد کشاورزی، کشور، نفت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی، سازمان حفاظت محیط زیست، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور و سایر دستگاه های اجرایی، به منظور هدفمندسازی آموزش و پژوهش های دانشگاهی و هدایت آنها به سمت رفع نیازهای صنعت کشور، حسب مورد، شرایطی را فراهم نماید که مشکلات و نیازهای پژوهشی و فناورانه دستگاه های اجرایی، مراکز صنعتی و بنگاه های اقتصادی در سامانه نظام ایده ها و نیازها (نان) به ثبت رسیده و در قالب طرح (پروژه) های تحقیقاتی تعریف گردد و دانشجویان دکتری با اولویت افراد معرفی شده از سوی بنیاد ملی نخبگان با انجام پایان نامه یا رساله خود در راستای طرح (پروژه) مذکور در قالب راتبه تحصیلی (بورس) از مقرری ماهیانه ای که توسط این کارفرمایان پرداخت می شود بهره مند شوند، به نحوی که تا پایان سال ۱۴۰۴ حداقل (۵۰) درصد دانشجویان دکتری و تا پایان سال ۱۴۰۶ کل دانشجویان دکتری مشغول به تحصیل در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی از تسهیلات این راتبه تحصیلی (بورس) به صورت مقرری ماهانه معادل (۵۰) درصد تا (۸۰) درصد حقوق استادیار پایه یک دانشگاه های دولتی برخوردار شوند.

تبصره- حضور پژوهشگران پسادکتری در شرکت های دانش بنیان جهت طی دوره مزبور با رعایت ضوابط مربوط مجاز است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره / ۵۵۹۶۵ / ۶۲۲۹۳ هـ

تاریخ / ۱۴۰۳ / ۱۴ / ۴

ماده ۶- وزارت موظف است با هدف امکان اشتغال دانشجویان و هدفمند نمودن آموزش در نظام آموزش عالی کشور، با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات، جهاد کشاورزی، کشور، نفت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس‌جمهور و سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط حسب مورد، ضمن احصاء رشته‌های مورد نیاز بخش‌های غیردولتی، شرایطی را فراهم نماید که دانشجویان در صورت تحصیل در رشته‌های مورد تقاضای بنگاه‌های اقتصادی، ضمن برخورداری از حمایت و مقرری معین در حین تحصیل در قالب راتبه تحصیلی (بورس) که توسط بنگاه مربوطه پرداخت می‌شود، پس از پایان تحصیل در آن بنگاه مشغول به کار شوند.

ماده ۷- به منظور افزایش کارایی و اثرگذاری راتبه تحصیلی (بورس) مربوط به صنایع و بنگاه‌های اقتصادی و استفاده این افراد از فرصت خدمت وظیفه عمومی جهت حضور هرچه بیشتر در محیط‌های صنعتی، تجاری و بازار کار در راستای حل مسأله دستگاه اعطاکننده راتبه تحصیلی (بورس)، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح و همکاری وزارت، ساز و کارهای لازم در خصوص تسهیل شرایط خدمت وظیفه عمومی مشمولان راتبه تحصیلی (بورس) خصوصاً بورس‌های مرتبط با مواد (۵)، (۶) و (۹) این آیین‌نامه را تدوین و برای تصویب ستاد کل نیروهای مسلح و سایر مراجع قانونی ذی‌صلاح ارسال نماید.

ماده ۸- وزارت موظف است با هدف توسعه تبادل دانشجو و پژوهشگر بین دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخلی و خارجی و گسترش دیپلماسی علمی، شرایط لازم درخصوص اعزام دانشجویان به دوره‌های کوتاه‌مدت تحقیقاتی خارج از کشور به میزان حداقل (۱۰) درصد ورودی دانشجویان دوره دکتری در هر سال را فراهم نماید.

ماده ۹- به منظور حفظ سرمایه دانشی و تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی کشور و با اولویت شغل/محل‌هایی که از طریق آزمون‌های استخدامی تکمیل ظرفیت نمی‌شوند و جذب نخبگان مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان، وزارت و سازمان اداری و استخدامی کشور موظفند حسب مورد ضمن شناسایی و احصاء نیروی انسانی متخصص مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی، ضمن هدایت دانشجویان به سمت این رشته‌ها، زمینه بهره‌مندی آنها از راتبه تحصیلی (بورس) و پرداخت مقرری ماهانه در حین تحصیل توسط دستگاه اجرایی و استخدام فرد، بعد از فراغت از تحصیل را فراهم نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره / ۵۵۹۶۵ / ت ۶۲۲۹۳ هـ

تاریخ ۱۴۰۳ / ۱۴ / ۴

ماده ۱۰- با هدف تأمین اعضای هیئت علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، وزارت موظف است با همکاری وزارت امور خارجه، سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور دانشجویان و فارغ‌التحصیلان مستعد را برای ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دکتری و پسادکتری در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی معتبر داخلی و خارج از کشور بورس نماید؛ به طوری که حداقل (۲۰) درصد از اعضای هیئت علمی به کار گرفته شده در هر فراخوان جذب، از میان مشمولین این راتبه تحصیلی (بورس) باشد.

تبصره- امکان ادامه تحصیل برای دوره کارشناسی ارشد موضوع این ماده پس از تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان پذیر است.

ماده ۱۱- به منظور شناسایی فرصت‌های اقتصادی، ارتباط مؤثر با بازار کشورهای مقصد و استفاده از آن برای بنگاه‌های اقتصادی و یا افزایش ارتباطات فرهنگی-اجتماعی و توسعه روابط علمی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و تأمین نیاز دستگاه‌های اجرایی در این خصوص و همچنین تأمین بخشی از اعضای هیئت علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی از طریق دانشگاه‌های برتر خارج از کشور، وزارت موظف است با همکاری وزارت امور خارجه، شرایط لازم برای اعزام دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی و پسادکتری به این کشورها جهت تحصیل را فراهم نماید.

ماده ۱۲- وزارت موظف است مقررات ناظر بر تأسیس، بهره‌برداری و اعتبارسنجی دانشگاه توسط بنگاه‌های اقتصادی، متضمن توسعه برنامه درسی متناسب با موقعیت‌های شغلی صنعت، صلاحیت‌های اساتید، الزامات زیرساختی، روش‌های ارزیابی و سازوکارهای تضمین کیفیت را تدوین و حسب مورد برای تصویب به مراجع ذیصلاح ارایه نماید.

تبصره ۱- فرایند اعتبارسنجی باید انطباق اهداف، برنامه‌ها و منابع دانشگاه را با نیازهای صنعت، شیوه‌های مناسب در آموزش و اولویت‌های توسعه ملی ارزیابی کند.

تبصره ۲- وزارت موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، از بنگاه‌های اقتصادی که قصد تأسیس دانشگاه دارند، حمایت‌های مالی، فنی و مشاوره‌ای مورد نیاز را به عمل آورد.

تبصره ۳- وزارت موظف است نسبت به نظارت بر دانشگاه‌های موضوع این ماده اقدام نموده تا از انطباق مداوم اهداف، برنامه‌ها و منابع آنها با استانداردهای نظارتی، تسهیل بهبود مستمر و حفظ منافع ذی‌نفعان از جمله دانشجویان، کارکنان و عموم مردم اطمینان حاصل نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
۱۴۰۳ / ۴ / ۴
تاریخ

ماده ۱۳- دستگاه‌های اجرایی مجازند در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به هزینه‌کرد اعتبارات پژوهشی در قالب بورس‌های وزارت اقدام نمایند.

ماده ۱۴- هزینه‌هایی که در چهارچوب این آیین‌نامه در قالب اعطای راتبه تحصیلی (بورس) صورت می‌گیرد با تأیید شورای مرکزی بورس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صدررصد به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب خواهند شد.

ماده ۱۵- احکام موضوع این تصویب‌نامه با رعایت قوانین و مقررات مربوط و تأمین منابع مالی مورد نیاز از محل اعتبارات مصوب مربوط می‌باشد.

محمد مختبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.